

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/164/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822202481
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822202481.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o mal. E. J., nar. XX.XX.XXXX, umiestnená v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Y. - F. U., F. U. XXX, XXX XX Y., dieťa rodičov: matky T. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, L. a otca E. J., nar. XX.X.XXXX, bytom N., R. XXX/XX, za účasti navrhovateľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C., odbor sociálnych vecí a rodiny, Š. XX, XXX XX C., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje Centru pre deti a rodiny Y. - F. U., F. U. XXX, XXX XX Y. odovzdať mal. E. J., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra N., W. Š. V. XXX/X, XXX XX N..

odôvodnenie:

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v C. podalo dňa 6.10.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mal nariadiť Centru pre deti a rodiny Y. - F. U. odovzdať maloletú E. dočasne do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra N..

2. Návrh odôvodnilo tým, že mal. E. J. sa narodila v Nemocnici C. v F.. Z dôvodu, že matka T. V. nemala vytvorené podmienky pre jej starostlivosť, bola predbežným opatrením dočasne umiestnená v Detskom domove Y. - F. U. (t.č. Centrum pre deti a rodiny). Následne jej bola nariadená ústavná starostlivosť v uvedenom zariadení. Biologický otec dieťaťa bol neznámy, otcovstvo uznal druh matky E. J.. Záujem matky a otca po uznaní otcovstva bol len krátkodobý, telefonický, dieťa bolo v januári 2006 nahlásené ako vhodné do NRS formou pestúnskej starostlivosti. Po úspešných interakciách bola mal. E. zverená do pestúnskej starostlivosti X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., M. XX. V pestúnskej rodine bola o ňu starostlivosť zabezpečovaná takmer deväť rokov, pestúnku a jej manžela vnímala ako svojich rodičov, svoju biologickú matku poznala, boli ju navštíviť v ÚnVTOS v Levoči. S dieťaťom pestúnska rodina navštívila aj príbuzných matky v mieste ich bydliska. V útlom veku bola E. veselá, spontánna, živá, hravá. Občasným prejavom tvrdohlavosti a odmietania nevenovala rodina väčšiu pozornosť. E. sa snažila aj vo vzťahu k dospelým za každú cenu presadzovať svoj názor. Prvé vážnejšie problémy riešila pestúnka s manželom po nástupe dieťaťa do základnej školy, kedy im bolo odporúčené aj odborné vyšetrenie dieťaťa školským psychológom a spolupráca so špeciálnym pedagógom. Pestúnke bolo odporúčené určiť pevné hranice pri výchove dieťaťa, ktoré malo dieťa rešpektovať. Výchovné problémy sa začali prejavovať nielen v školskom, ale aj v rodinnom prostredí. Dieťa na žiadosť pestúnskej rodiny prestúpilo na inú ZŠ, kde poruchy v správaní pretrvávali. Doma mávala afektívne záchvaty, hádzala sa o zem, za každú cenu presadzovala svoju vôľu. Od konca r. 2012 začala pestúnka zvažovať, či náročnú starostlivosť o mal. E. zvládne. Napriek maximálnemu úsiliu, trpezlivému a individuálnemu prístupu k dieťaťu, sa výchovné problémy stupňovali, nenastal pozitívny posun. Často bolo náročné dieťa priviesť k plneniu si základných povinností a k hygiene, tvrdohlavo vzdorovala až hysterickými prejavmi, neochotná ustúpiť zo svojich názorov a požiadaviek. Odmietala sa učiť, zatajovala domáce úlohy. Pestúnka spoločne s manželom dospeli k rozhodnutiu, že dieťa potrebuje špeciálnu starostlivosť. U maloletej pretrvávali závažné poruchy správania (ADHD a neurotické rasy), výchovu v rodinnom prostredí pestúnka s manželom nezvládala aj napriek spolupráci s odborníkmi.

Odporúčané bolo umiestnenie v ústavnej starostlivosti, v záujme dieťaťa bolo zachovanie emočných väzieb manželov J. a mal. E., ktorá v ich rodine prežila takmer deväť rokov, čo bolo možné umiestnením dieťaťa do DeD Y. - F. U.. Okresný súd Rožňava rozsudkom sp. zn. 7P/429/2015 zo dňa 02.02.2016 zrušil pestúnsku starostlivosť X. J. o mal. E. J., dieťaťu nariadil ústavnú starostlivosť v Detskom domove Y. - F. U. a zaviazal rodičov prispievať na jej výživu po 27,13 EUR mesačne na účet DeD Y. - F. U.. Mal. E. je dispenzarizovaná v pedopschiatrickej ambulancii MUDr. E. v V. s dlhodobou terapiou s dg. mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby. Opakovane bola hospitalizovaná v Detskej psychiatrickej liečebni Q., v Liečebno-výchovnom sanatóriu v F.. Počas pobytu v CDR Y. - F. U. sa v samostatne usporiadanej skupine správala agresívne voči deťom aj vychovávateľom a narúšala systém fungovania skupiny. Je emočne nestabilná, explozívna, impulzívna. E. má výrazne zníženú frustračnú toleranciu. Pravidelne sa objavovali ťažkosti so sebaovládaním, výbuchy zlosti, kedy si neuvedomovala negatívne dôsledky jej správania. Výrazne zvyšovala napätie a stres na skupine. Prítomné boli sebapoškodzovacie tendencie, vyhrážala sa zabitím, využívala všetky dostupné prostriedky v dome na ublíženie (žalúzie, sponky, hrebeň a pod.). Napriek úsiliu a snahe všetkých zamestnancov o usmernenie a eliminovanie negatívnych prejavov správania dieťaťa, pozitívne zmeny nenastali. Problémy mala aj v školskom prostredí, vytvárala konflikty s vyučujúcimi, narúšala priebeh vyučovacej hodiny. Správanie maloletej bolo nepredvídateľné a ťažko zvládnuteľné v samostatne usporiadanej skupine, potrebovala neustály dohľad služby vykonávajúcich vychovávateľov. Na základe uvedeného na náš návrh uznesením sp. zn. 7P/279/2019 zo dňa 30.10.2019 Okresný súd Rožňava nariadil, aby CDR Y. - F. U. odovzdalo mal. E. J. do starostlivosti Diagnostického centra L. XX, N. N., kde bola umiestnená dňa 08.01.2020. Ďalším uznesením sp. zn. 7P/16/2020 zo dňa 17.01.2020 súd nariadil, aby Diagnostické centrum L. XX, N. N. odovzdalo maloletú do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra M., kde bola premiestnená dňa 28.01.2020 a umiestnenie trvalo do 30.06.2020, kedy sa vrátila do kmeňového CDR. Poruchy správania mal. E. J. mali výrazne stupňujúcu tendenciu, ohrozovala seba, ale aj ostatné deti v skupine. Vyžadovala si ďalšie odborné pôsobenie, ktoré jej v podmienkach centra pre deti a rodiny nedokázali zabezpečiť, preto v záujme jej ďalšieho fyzického, psychického a sociálneho vývinu tunajší súd uznesením sp. zn. 8P/59/2021 zo dňa 19.05.2021 nariadil CDR Y. - F. U., aby odovzdalo maloletú do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra N.. Uznesením sp. zn. 8P/150/2021 zo dňa 20.01.2022, právoplatným dňa 15.04.2022 bolo maloletej uložené výchovné opatrenie na účely odbornej pomoci dieťaťu pobytom v Reedukačnom centre N. najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Pre maloletú bol v reedukačnom centre v spolupráci s tunajším úradom vypracovaný individuálny reedukačný plán. Jej hodnotenie vo vzťahu k školským a mimoškolským aktivitám v reedukačnom centre je celkovo negatívne. Do vyučovacieho procesu nemala záujem sa zapájať, v dôsledku čoho je jej vedomostná úroveň veľmi slabá. Jej správanie je nevyspytateľné, nálada premenlivá. Pretrvávali drzé a vulgárne prejavy, pretrvávalo tiež jej sebapoškodzovanie. Cieľom práce s maloletou bolo tmiť jej agresívne správanie, pripravovať ju na dospelosť nadobúdaním manuálnych zručností ako sebaobslužné práce a pod., viesť ju ku základným hygienickým návykom, tmiť požadovačnosť. Maloletá bola pre pokus o ublíženie si na zdraví hospitalizovaná dňa 15.07.2022 na Psychiatrickom oddelení T. nemocnice. Dňa 12.08.2022 bola premiestnená do Detskej psychiatrickej liečebne Q., hospitalizácia trvá doposiaľ. Maloletá počas umiestnenia v RC N. udržiava sporadický telefonický kontakt s pestúnskou rodinou, iniciátorkou je prevažne ona, kontaktujú ju zamestnanci CDR Y. - F. U. a maloletá udržiava tiež sporadický kontakt so svojou sestrou M., iniciátorkou je tiež E.. Kmeňovým zariadením na výkon rozhodnutia súdu mal. E. J. je CDR Y. - F. U., ktoré pracuje na zabezpečení zariadenia sociálnych služieb, zodpovedajúce jej zdravotnému stavu, kde bude premiestnená po dovŕšení plnoletosti. Nakoľko pre závažné poruchy v správaní mal. E. J. nie je možné zabezpečiť ústavnú starostlivosť v štandardnom centre pre deti a rodinu, je v jej záujme, aby po uplynutí obdobia, na ktoré bolo uložené pobytové výchovné opatrenie, to j. od 15.10.2022 bola naďalej umiestnená v Reedukačnom centre N. do dovŕšenia jej plnoletosti. Tento postup bol odkomunikovaný s CDR Y. - F. U. aj RC N.. Maloletá nemá bezpečnú vzťahovú väzbu k žiadnej osobe, NRS - pestúnska starostlivosť zlyhala. Pobyt v starostlivosti matky musel byť predčasne ukončený, s matkou maloletá nemá vytvorený žiadny vzťah, matka nie je spôsobilá sa o maloletú postarať, naopak, na jej vývin vplýva negatívne, až ohrozujúco. Maloletá nie je schopná samostatne sociálne fungovať, pravdepodobne bude odkázaná na pobyt v zariadení sociálnych služieb.

3. Podľa ust. § 367 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa ust. § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa ust. § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa ust. § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Nevyhnutným predpokladom neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť. Pri nariadení neodkladného opatrenia a vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleťoch je prioritný záujem dieťaťa.

8. Tak ako bolo uvedené v návrhu, poruchy správania maloletej sú tak závažného charakteru, že nie je možné zabezpečiť ústavnú starostlivosť v štandardnom centre pre deti a rodinu, preto je v záujme maloletej, aby bola naďalej umiestnená v reedukačnom centre, v ktorom jej bol vypracovaný individuálny študijný plán a kde cieľom práce s maloletou je tmiť jej agresívne správanie, pripravovať ju na dospelosť nadobúdaním manuálnych zručností, viesť ju k základným hygienickým návykom a tmiť jej požadovačnosť. Tento proces bol v reedukačnom centre už započatý a je v najlepšom záujme maloletej, aby sa v ňom pokračovalo až do jej plnoletosti. Zároveň maloletá nemá zabezpečenú vzťahovú väzbu k žiadnej osobe, pestúnska starostlivosť zlyhala, matka nie je spôsobilá sa o maloleťu postarať, naopak na jej vývin vplýva negatívne až ohrozujúco. Ako vyplýva z vyjadrenia UPSVaR zo dňa 3.5.2022 k individuálnemu reedukačnému plánu, osobnosť maloletej je disharmonicky sa vyvíjajúca, s frustračno - depriváčnym ovplyvnením, ľahko zneužiteľná so zníženou rozpoznávacou schopnosťou, s oslabenými autoregulačnými mechanizmami. Preto jediným riešením je umiestnenie maloletej do reedukačného centra N., kde bude zabezpečená požadovaná starostlivosť o maloleťu, nakoľko tá nedokáže samostatne sociálne fungovať a jej návrat do biologickej či pestúnskej rodiny je nereálny a nebol by ani v záujme maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloleťoch detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).